

IMPORTANȚA EDIFICĂRII GAZODUCTULUI IAȘI - UNGHENI

Autor: Constantin BOROSAN

Facultatea de Energetică, grupa EM-12M
Conducător științific: prof. univ., dr. hab. Valentin ARION

Rezumat: În lucrare este efectuată o analiză a situației actuale în sectorul gazelor naturale al Republicii Moldova. A fost evaluată importanța edificării gazoductului Iași-Ungheni (IU) pentru sectorul energetic al țării. S-a constatat faptul că conducta magistrală Bălți-Ungheni (BU), este în stare să debiteze mai puțin de 1/3 din capacitatea gazoductului IU. Interconexiunea sistemelor de transport gaze a ambelor țări prezintă mari perspective pe viitor, atunci când România se va conecta la proiectul internațional Nabucco.

Cuvinte cheie: securitate energetică, interconexiune energetică, grad de independență energetică.

1. Premisele edificării obiectivului

Construcția gazoductului Iași - Ungheni are loc datorită semnării la 25 octombrie 2010 a Memorandumului dintre Ministerul Economiei al Republicii Moldova și Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri al României. Alt document care în care este prevăzută interconexiunea sistemelor naționale de transport gaze naturale este Declarația comună a Guvernelor Republicii Moldova și României privind cooperarea bilaterală în domeniul securității energetice, semnat la 17 iulie 2012.

Edificarea obiectivului strategic vine să contribuie la consolidarea securității energetice a ambelor țări.

2. Investiția aferentă construcției gazoductului

Investiția necesară pentru realizarea obiectivului constituie 19 036 000 €. Din această sumă cheltuielile pentru pozarea conductei pe teritoriul României - 10 226 585 €, pe teritoriul Moldovei - 6 993 372 € iar pentru traversarea râului Prut - 1 815 372 €.

Un sprijin financiar în valoare de 7 000 000 € va fi oferit de Comisia Europeană prin intermediul Programului Operațional Comun România - Ucraina - Republica Moldova. Din acești bani 3 000 000 € revin Moldovei iar 4 000 000 € României. Perioada estimată de începere a lucrărilor de pozare a conductei este: Februarie 2013, iar durata estimată a lucrărilor 17 luni.

3. Parametrii tehnici a gazoductului și infrastructura rețelelor de transport gaze

Lungimea totală a conductei va fi de 43,28 km, din care pe teritoriul României - 32,8 km iar pe teritoriul Republicii Moldova - 10,48 km. Lungimea traversării râului Prut este de 736 m, din care 602 m din partea României iar 134 m din partea Moldovei.

Diametrul conductei va fi de 500 mm și va avea capacitatea de transport de gaze naturale de 1,5 mlrd m³/an în regim reversibil. Presiunea de proiectare este de 5,5 MPa iar presiunea minimă garantată la graniță de 1,6 MPa.

Pe teritoriul României conducta urmează să fie conectată la conducta de transport Gherăiești - Iași 400 mm. Pe teritoriul Moldovei gazoductul urmează să fie conectat la conducta magistrală de presiune înaltă (0,3 ÷ 1,2 MPa) Bălți - Ungheni. Conducta magistrală Bălți - Ungheni a fost dată în exploatare în August 2009, are o lungime totală de 99,2 km și diametrul conductei este de 252 mm iar capacitatea de transport gaze naturale 0,55 mlrd m³/an.

În prezent alimentarea cu gaze naturale a Republicii Moldova este efectuată din două direcții:

- 1) la Nord prin gazoductele magistrale Ananiev-Cernăuți-Bogorodceni (ACB), Râbnița-Chișinău (RC) și derivația Olișcani-Saharna (OS), cu interconectare la gazoductele magistrale internaționale Progres, Soiuz, Urengoi-Pomarî-Ujgorod și rezervorul natural subteran Bogorodceni;
- 2) la Sud prin gazoductul Odesa-Chișinău, interconectat la gazoductele internaționale de tranzit Razdelinaia-Ismail (RI), Șebelinka-Dnepropetrovsk-Krivoi Rog-Ismail (ȘDCRI) și Ananiev-Tiraspol-Ismail (ATI).

Harta schemelor de transport gaze a ambelor țări este prezentat în figura 1.

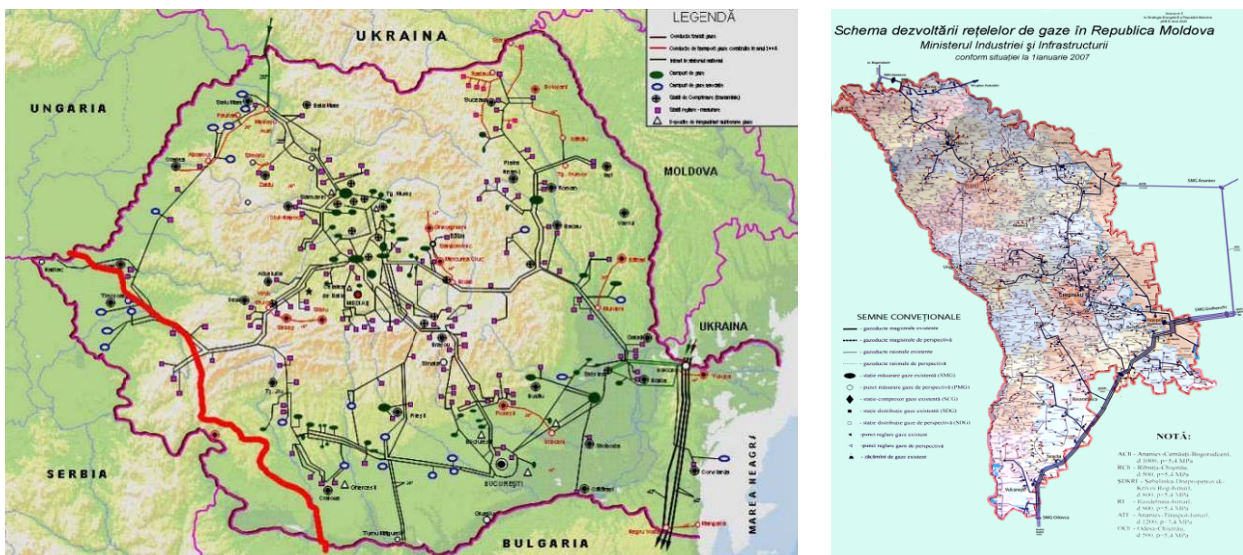

Figura 1. Schema rețelelor de gaze în România și Republica Moldova

Rețeaua de transport a gazelor naturale a Republicii Moldova este administrată de „Moldovatransgaz” SRL filială a SA „Moldovagaz” și asigură tranzitul de gaze către țările Balcanice, în anul 2011 volumul de gaze tranzitate a constituit 19,889 mlrd m³/an.

Starea tehnică a gazoductelor enunțate permit debitarea în Moldova și tranzitarea în alte țări a 44,52 mlrd m³/an, inclusiv prin: ACB - 8,72 mlrd m³/an; ȘDCRI și RI - 15,80 mlrd m³/an; ATI - 20,00 mlrd m³/an.

4. Gazul natural în balanța energetică a țărilor

Asigurarea cu gaze naturale a Republicii Moldova este efectuată din importurile din Federația Rusă. Pe teritoriul țării există numai o singură sondă exploatabilă de extragere a gazului natural situată în satul Victorovca raionul Cantemir. Volumul da gaz natural extras din sondă în anul 2008 a fost 0,145 mln. m³/an ceea ce constituie ≈0,01% din consumul total da gaz.

Consumul de gaze naturale în Republica Moldova (fără partea stângă a Nistrului) în anul 2011 a fost de 1,152 mlrd m³/an (≈ 40% din balanța energetică). Partea stângă a Nistrului (Transnistria) a înregistrat un consum de gaze naturale în anul 2010 de 1, 988 mlrd m³/an.

Consumul de gaze naturale în România în anul 2009 a fost 13,2 mlrd m³/an (≈ 40% din balanța energetică), dintre care ≈ 70% reprezintă resurse proprii iar ≈ 30% gaze naturale importate din Federația Rusă și prin conducta Arad-Szeged (Ungaria) cu capacitatea de 4,4 mlrd m³/an.

5. Concluzii

- 1) Construcția gazoductului Iași - Ungheni va contribui la creșterea securității energetice a ambelor țări prin diversificarea căilor de import.
- 2) Starea tehnică a conductei magistrale Bălți - Ungheni nu va permite transportarea debitului total al conductei Iași - Ungheni, pentru debitarea capacității totale este necesar de dezvoltat rețeaua internă de transport și distribuție gaze.
- 3) Edificarea gazoductului prezintă mai multe perspective pe viitor, atunci când România se va conecta la gazoductul Nabucco, pentru importul de gaze din Azerbaidjan și Turkmenistan.

Bibliografie

1. Arion V., *Strategii și politici energetice (Uniunea Europeană și Republica Moldova)*, Chișinău 2004
2. <http://lex.justice.md/md/294427/>
3. <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=325108>
4. <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=336103>
5. <http://www.moldovatransgaz.md/index.php/ru/>
6. <http://www.flux.md/editii/200981/articole/7498/>
7. <http://www.timpul.md/articol/berd-ar-putea-finanta-construcția-gazoductului-iasi-ungheni-20911.html>